15 . Cheia | Comuna: Grădina | Judeţ: Constanţa | Punct: Peştera La Izvor, Grota Călugărului, Pazvant I | Anul: 2012

Anul: 2012
Cod RAN: 63018.01;63018.10;63018.07
Perioade: Preistorie, Protoistorie, Antichitate, Evul Mediu
Epoci: Neolitic, Eneolitic, Epoca bronzului timpuriu, Epoca bronzului, Hallstatt, La Tène, Epoca greacă, Epoca elenistică, Epoca romană timpurie, Epoca romană târzie, Epoca medievală timpurie, Evul Mediu
Tipuri sit: fără vestigii arheologice
Categorii sit: Domestic
Autori: Adrian Bălăşescu, Glicherie Caraivan, Cornelia Cărpuş, Leonid Cărpuş, Oana Grigoruţă, Valentin Radu, Andrei Soficaru, Constantin Şova, Bartłomiej Szmoniewski, Valentina-Mihaela Voinea
Instituții: Muzeul Naţional de Istorie a României, EcoGeoMar, ArheoBioMedia, ArheoBioMedia, Universitatea "Ovidius", Constanţa, Muzeul Naţional de Istorie a României, Institutul de Antropologie "Francisc J. Rainer" Bucureşti, Institutul de Arheologie "Vasile Pârvan", Bucureşti, Institute of Archaeology and Ethnology, Polish Academy of Sciences, Kraków, Poland, Muzeul de Istorie Naţională şi Arheologie Constanţa

Raport

Săpăturile arheologice întreprinse în microregiunea Cheile Dobrogei - Casian se înscriu în cadrul proiectului de cercetare româno-polon Study of the Prehistoric and Early Mediaeval Settlements in the Casimcea River Valley in Central Dobrudja (2010 – 2013).

Cercetările arheologice din campania 2012 au vizat următoarele obiective:

- prospecţiuni pe Valea Casimcei, zona Dealul Pazvant;

- continuarea sondajelor stratigrafice în exteriorul Peşterii La Izvor şi sondarea Grotei Călugărului;

- studiu arheozoologic pentru materialul faunistic recoltat din peşteri cercetate în Cheile Dobrogei;

- analiza ceramologică a fragmentelor ceramice Hamangia, Gumelniţa şi Cernavodă I descoperite în Peştera La Izvor şi în Grota Călugărului;

- analiza antropologică a resturilor osteologice descoperite în punctele Peştera La Izvor şi Cheia – La Pazvant.

- analiza geologică a depunerilor sedimentare din Peştera La Izvor.

Cheia - Peştera La Izvor

Peştera La Izvor

În faţa Peşterii La Izvor au fost trasate două secţiuni – S.IV (8 x 3 m) şi S.V (4 x 3 m), cu un martor de 1 m între ele. În cele două secţiuni cercetate au fost identificate următoarele niveluri culturale:

0 – 0,35 m (nivelurile 1 -2) locuire contemporană: nivel 1 – vegetal şi nivel 2 - pietriş adus în zonă în anii 70’ când în interiorul peşterii a funcţionat un bar:

-0,35 – 1,00 m – locuire medievală: nivel 3 - sediment negricios, afânat în partea superioară, amestecat cu fragmente ceramice medievale tip Dridu, ceramică Saltovo-Majaki, ceramică albă cu angobă roşie şi fragmente de amfore romano - bizantine; un fragment de bol terra sigillata şi lame de silex, aduse de torenţi de pe masivul de deasupra peşterii;

-1,00 – 1,40 m – locuire romană cu două secvenţe de locuire: nivel 4 (1,00-1,20 m) şi nivel 5 (1,20-1,40 m); nivelul 5 reprezintă un sediment maro – cenuşiu, amestecat cu bucăţi de cărbune şi cu un aspect mai

Generat la: 06.08.2025 16:13

tasat decât nivelul 4; alături de ceramică romano-bizantină şi romană timpurie s-au descoperit numeroase oase provenind de la animale de talie mare;

-1,40 – 1,60 / 1,70 m – locuire elenistică: nivel 6 – sediment de culoare bej – cenuşie, amestecat cenuşă şi cărbune; ceramică pictată cu firnis şi fragmente de amfore, un piron de bronz, o tijă de fier; în profilul de NV al secţiunii S.V a fost descoperit un craniu de ecvideu depus într-un strat de cenuşă

-1,60 / 1,70 – 1,80/2,00 m –locuire traco-getică: nivel 7 sediment de culoare cenuşie – negricioasă amestecat cu importuri amforice greceşti şi fragmente ceramice hallstattiene;

-2,00 /2,10 – 2,35 m – locuire hallstattiană sporadică - nivel 8 – strat de pietriş, mai gros în faţa peşterii şi sediment aluvionar amestecat cu foarte puţine fragmente ceramice hallstattiene;

-2,35 – 2,60 m – acumulare naturală – nivel 9– sediment de culoare bej – maronie, amestecat cu foarte puţine oase; în faţa peşterii strat din blocuri de piatră;

-2,60 – 2,80 m – nivel de locuire Gumelniţa/Cernavodă I – nivel 10; fragmente ceramice cu scoică în pastă şi decorate cu şnurul alături de ceramică pictată cu grafit; oase de animale şi un fragment de calotă umană, vârf de săgeată de silex;

-2,80 – 3,10 m – nivel de locuire Hamangia – nivel 11 – ceramică decorată cu impresiuni şi incrustată cu pastă albă, oase de animale, lame de silex;

-3,10 – 3,50 m - nivel de locuire Hamangia – nivel 12 – fragmente ceramice Hamangia, oase de animale.

Cheia - Grota Călugărului

Situată la 12 m altitudine faţă de cursul Casimcei, în masivul din apropierea izvorului, Grota Călugărului reprezintă un mic culoar, creat de un aven. Sondajul efectuat în interiorul grotei a permis descoperirea unor urme de locuire din perioadă medieval timpurie (ceramică Dridu) şi eneolitic (ceramică Cernavodă I şi gratoar de silex).

Cheia – Dealul Pazvant

Cercetările de teren efectuate pe malul Casimcei au permis identificarea unei necropole medievale cu morminte plane (acoperite cu pietre), situată la poalele dealului Pazvant. În zona prăbuşită, aproape de cursul actual al râului, s-au descoperit oase umane şi o calută craniană. În caseta deschisă în dreptul craniului a apărut un individ aşezat în poziţia întins pe spate, orientat vest – est; în dreptul mâinii s-a descoperit o monedă otomană (Murat III).

Depunerile stratigrafice din faţa Peşterii La Izvor demonstrează o utilizare intensă a spaţiului începând din perioada eneolitică timpurie (Hamangia III) până în perioadă contemporană. Niveluri naturale, sub formă de acumulări aluvionare şi bolovăniş, marchează producerea unor fenomene naturale de mare amploare (inundaţii, cutremure), cel mai semnificativ dintre acestea fiind cel de la sfârşitul eneoliticului (nivel 9).

Obiectivele cercetării viitoare:

- Identificarea necropolei corespunzătoare aşezării Hamangia III din punctul Cheia – Vatra Satului;

- Extinderea suprafeţei S.III – deschisă, în 2011, la intrarea în Peştera Craniilor;

- Cercetarea mormintelor medievale, afectate de alunecări de teren, din punctul Cheia La Pazvant;

- Prospecţiuni pe Valea Casimcei (Grădina, Casian, Mireasa).

Informații suplimentare online

Raportul 4929 din cronica.cimec.ro
Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro